

UGOVORNI UVJETI ZA PRODAJU PRIRODNOG PLINA

Zagreb, 2014.

Uvodne odredbe

PRODAVATELJ – PROENERGY d.o.o., J. Marohnića 1, Zagreb, objavljuje svoje Ugovorne uvjete za prodaju prirodnog plina.

KUPAC – Ugovorna strana, naznačena kao Kupac u Ugovoru o prodaji prirodnog plina – opskrbljivač krajnjih kupaca na distribucijskom sustavu, kupac na transportnom sustavu RH

Prodavatelj i Kupac, kada se spominju zajednički, nazivaju se Ugovorne strane, a kada se spominju pojedinačno Ugovorna strana.

Opći pojmovi

Bar – mjerna jedinica za tlak koja iznosi: 1 bar = 101.325 kPa

Bilančna skupina – skupina s jednim ili više sudionika na tržištu plina koju organizira i vodi voditelj bilančne skupine.

Donja ogrjevna vrijednost (dalje: Hd) – količina plina koja nastaje potpunim izgaranjem jednog prostornog metra suhog plina pri čemu su dimni plinovi svedeni na standardno stanje, a vodena para u njima ne kondenzira.

Distribucijski sustav – sustav plinovoda i ostalih pripadajućih objekata i opreme koji su u vlasništvu i/ili kojima upravlja operator distribucijskog sustava, a koji se koristi za distribuciju plina, nadzor i upravljanje, mjerenje i prijenos podataka.

Energija (kWh) u m3 – energija sadržana u obujmu prirodnog plina donje ogrjevne vrijednosti 33.338,35 kJ/m³ pri standardnim uvjetima tlaka od 101.325 Pa i temperature od 288,15 K, izračunava se množenjem obujma prirodnog plina s pretvorbenim faktorom 9,2607.

Fleksibilnost - pogodnost koju Kupac ima u smislu odstupanja prilikom preuzimanja ugovorenih količina. Određuje se na dnevnoj, mjesečnoj, kvartalnoj ili godišnjoj razini.

Mjesto isporuke plina – primopredajna mjerna/mjerno redukcijska stanica koja je u vlasništvu operatora transportnog ili distribucijskog sustava.

Nominacija – najava količine plina za bilančnu skupinu za naredni Plinski dan koju korisnici sustava, odnosno članovi bilančne skupine, namjeravaju predati u plinski sustav i/ili preuzeti iz plinskog sustava.

Operator distribucijskog sustava (dalje: ODS) – energetska subjekt koji obavlja energetska djelatnost distribucije plina i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj distribucijskog sustava na određenom području i gdje je izvodivo njegovo povezivanje s drugim sustavima te za osiguranje dugoročne sposobnosti sustava da zadovoljava razumne potrebe za distribucijom plina.

Operator transportnog sustava (dalje: OTS) – energetska subjekt koji obavlja energetska djelatnost transporta plina i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj transportnog sustava na određenom

području i gdje je izvodivo njegovo povezivanje s drugim sustavima te za osiguranje dugoročne sposobnosti sustava da zadovoljava razumne potrebe za transportom plina.

Operator tržišta Plina (dalje: OTP) – energetski subjekt koji obavlja energetske djelatnosti organiziranja tržišta Plina.

Opskrbljivač – pravna ili fizička osoba koja obavlja djelatnost opskrbe plinom.

Plin - znači zapaljivi prirodni plin koji udovoljava kvaliteti određenoj u Općim uvjetima za opskrbu prirodnim plinom. Podaci o količinama prirodnog plina iz ovog ugovora odnose se na standardne uvjete, a to su temperatura od 15o C i tlak od 101.325 Pa

Plinovod – cjevovodni dio transportnog sustava koji služi za prijenos Plina od ulaza u transportni sustav do izlaza iz transportnog sustava, uključivo i opremu koja je na njemu ugrađena.

Plinska godina – razdoblje koje počinje u 6.00 sati 1. listopada tekuće godine i traje do 6.00 sati 1. listopada iduće godine, osim ako nije drugačije određeno propisima Europske unije.

Plinski dan – razdoblje od 24 sata koje počinje u 6.00 sati tekućeg dana i traje do 6.00 sati narednog dana.

Plinski mjesec – vrijeme od 6.00 sati prvog plinskog dana u kalendarskom mjesecu do 6.00 sati prvog plinskog dana sljedećeg kalendarskog mjeseca.

Plinski sustav – sustav povezanih postrojenja i vodova koji obuhvaća transportni sustav, distribucijski sustav, sustav skladišta Plina i terminal za UPP.

Prednominacija – najava količine Plina za naredni Plinski dan koju član bilančne skupine namjerava predati u plinski sustav i/ili preuzeti iz plinskog sustava.

Priključak na mrežu/sustav – fizički priključak na prijenosnu/transportnu ili distribucijsku mrežu/sustav prema propisanim uvjetima.

Primopredajna mjerna stanica (dalje: PMS) – dio transportnog/distribucijskog sustava na kojemu OTS/ODS predaje Plin iz transportnog/distribucijskog sustava i na kojemu se obavlja mjerenje količine Plina, a može se obavljati i pročišćavanje Plina.

Primopredajna mjerno-redukcijska stanica (dalje: PRMS) – dio transportnog sustava na kojemu OTS predaje Plin iz transportnog sustava i na kojemu se obavlja mjerenje količine Plina, predgrijavanje Plina i snižavanje tlaka Plina, a može se obavljati i pročišćavanje Plina.

Prirodni plin (dalje: Plin) – plinska smjesa ugljikovodika, koju uglavnom sačinjava metan, kvalitete određene u Općim uvjetima za opskrbu prirodnim plinom i ovim UGOVORNIM UVIJETIMA.

Prodavatelj plina – Pravna osoba koja prirodni plin prodaje KUPCU na transportnom sustavu

Renominacija – izmijenjena nominacija

Standardni m3 – količina plina volumena jednog prostornog metra pri temperaturi od 288,15 K i apsolutnom tlaku od 101.325 Pa, za donju ogrjevnu vrijednost od 33.338,35 kJ/m3.

Transportni sustav – objekt koji je u vlasništvu i/ili kojim upravlja operator transportnog sustava, a koji čine sustav visokotlačnih plinovoda, isključujući mrežu proizvodnih plinovoda i visokotlačne

distribucijske plinovode, uključujući plin za tehnološke kapacitete kojima se isključivo koristi OTS, operativnu akumulaciju i ostale pripadajuće objekte i opremu koji se koriste za transport plina, nadzor i upravljanje, mjerenje i prijenos podataka.

Ugovorena količina plina - količina plina koju Kupac može preuzeti tijekom ugovornog razdoblja koje može biti kraće ili duže od razdoblja plinske godine

Ugovor o prodaji/opskrbi plinom (dalje: Ugovor) – ugovor kojim se opskrbljivač Plinom obvezuje opskrbiti kupca na transportnom/distribucijskom sustavu, a kupac se obvezuje platiti ugovorenu cijenu.

Voditelj bilančne skupine (dalje: VBS) – energetski subjekt koji organizira i vodi bilančnu skupinu i odgovoran je za usklađivanje količina Plina koje se, za bilančnu skupinu koju organizira i vodi predaju u transportni sustav i preuzimaju iz transportnog sustava. VBS je ili trgovac plinom ili opskrbljivač plinom

1. Ugovorni uvjeti za prodaju prirodnog plina

Ugovorni uvjeti za prodaju prirodnog plina (Ugovorni uvjeti – dalje u tekstu) su sastavni dio Ugovora o prodaji prirodnog plina (Ugovor – dalje u tekstu) koji je sklopljen između Prodavatelja i Kupca i njima se utvrđuju prava i obveze koje nisu definirane Ugovorom o prodaji i Aneksom. Ugovorni uvjeti su u skladu sa važećim Zakonskim odredbama i pravilima ponašanja na tržištu plina.

Ako se pravni propisi na kojima se Ugovor temelji promjene, Ugovorne strane su dužne pokrenuti izmjene i dopune Ugovora, raspraviti o potrebitosti tih izmjena i dopuna i sudjelovati u tim izmjenama i dopunama.

2. Nominacije, rezervacija kapaciteta transportnog sustava i obračun naknada

Nominacije

Prodavatelj je voditelj bilančne skupine, a Kupac je neposredni član njegove bilančne skupine.

Tjedne nominacije - prednominacije

Kupac će elektroničkim putem svake srijede prednominirati Opskrbljivaču do 16,00 h za točke isporuke količine koje Opskrbljivač treba isporučiti svaki plinski dan za slijedeći tjedan.

Tjedna prednominacija mora sadržavati planiranu dnevnu količinu izraženu u kWh, i planiranu dnevnu količinu plina u kWh razrađenu po satima za sve točke isporuke, za nadolazeći tjedan.

Dnevna nominacija

Kupac je obvezan svakoga dana do 9,45 h nominirati Prodavatelju za svako mjesto isporuke plina planiranu dnevnu količinu plina koju Prodavatelj treba isporučiti idućeg plinskog dana, iskazanu u kWh i razrađenu za svaki sat u kWh/h za naredni plinski dan za svako mjesto isporuke.

Prodavatelj potvrđuje primitak nominacija Kupca na elektronskoj platformi. Nominacije Kupca koje su u skladu sa Ugovornim uvjetima smatrat će se valjanima neovisno je li njihov primitak potvrđen od strane Prodavatelja.

Ukoliko Kupac ne dostavi dnevnu nominaciju u definiranom roku, Prodavatelj će koristiti podatke iz tjedne nominacije za idući plinski dan. Ukoliko ne postoji ni tjedna nominacija, Prodavatelj će smatrati da je nominacija za idući plinski dan jednaka kao i za tekući plinski dan. U oba ova slučaja, Prodavatelj će smatrati takvu nominaciju podlogom za raspodjelu troškova za energiju uravnoteženja, odstupanja od nominacija kao i ukupnog odstupanja bilančne skupine.

Prodavatelj ima pravo odbiti nominaciju i zatražiti novu nominaciju ukoliko Kupac nije nominirao za točke isporuke u dogovorenom omjeru.

Prodavatelj ima pravo odbiti bilo koju dnevnu nominaciju do 11,00 h ukoliko Kupac nije uzeo u obzir najavljeni planirano održavanje ili višu silu.

Ukoliko OTS odbije nominaciju, Prodavatelj će obavijestiti Kupca o potrebi dostavljanja nove nominacije, a Kupac je novu nominaciju dužan dostaviti Prodavatelju do 14,30 h tekućeg plinskog dana za naredni plinski dan.

Postupak nominacije korištenja transportnog sustava za subotu, nedjelju i ponedjeljak provodi se u zadnjem radnom danu koji prethodi suboti u tom tjednu.

Postupak nominacije korištenja transportnog sustava za dane blagdana i prvi sljedeći radni dan iza blagdana, provodi se u radnom danu koji neposredno prethodi danu ili danima blagdana.

Kupac nema pravo za vrijeme trajanja Plinskog dana izmijeniti prihvaćenu nominaciju ili renominaciju za taj plinski dan.

Nominacije korištenja transportnog sustava po ovom Ugovoru Kupac će dostavljati Prodavatelju kao Voditelju bilančne skupine.

U slučaju izvanrednog poremećaja u radu transportnog sustava, distribucijskog sustava, sustava skladišta plina, mreže proizvodnih plinovoda i/ili opreme Kupca, kao i u slučaju izvanrednog poremećaja uvoza plina, Opskrbljivač će Kupcu temeljem obavijesti OTS-a omogućiti izmjenu prihvaćene nominacije ili renominacije u rokovima koje odredi OTS.

Ugovorne strane su obvezne u slučaju da im je poznato da su u nemogućnosti, iz bilo kojeg razloga, isporučiti ili preuzeti količine u skladu s odnosnim nominacijama obavijestiti jedna drugu o tome bez odlaganja zajedno sa razlozima nepreuzimanja ili neisporuke plina.

2. Rezervacija kapaciteta transportnog sustava

Prodavatelj (Voditelj bilančne skupine) osigurava Kupcu potrebne kapacitete transportnog sustava za ulaz/e u transportni sustav RH sukladno ugovorenim podacima iz Aneksa ugovora o prodaji.

Prodavatelj u ime Kupca podnosi OTS-u Zahtjev za rezervaciju kapaciteta transportnog sustava zasebno za svaki pojedini izlaz iz transportnog sustava na temelju popunjenog Obrasca za rezervaciju kapaciteta transportnog sustava kojeg je Kupac obvezna dostaviti Prodavatelju.

Na temelju zahtjeva za rezervaciju kapaciteta kojeg Prodavatelj u ime Kupca dostavlja OTS-u, Kupac sa OTS-om potpisuje ugovor o transportu za izlazne točke transportnog sustava na kojima Kupac preuzima prirodni plin od Prodavatelja. Takav ugovor o transportu je temelj za isporuke prirodnog plina na izlaznim točkama.

Ukoliko se za vrijeme trajanja Ugovora počne primjenjivati nova Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina i/ili iznos tarifnih stavki, ugovorne strane se obvezuju da će način obračuna i plaćanje troškova transporta plina urediti Aneksom Ugovora koji mora biti potpisan najkasnije pet (5) dana prije primjene nove Metodologije i/ili tarifnih stavki.

3. Očitavanje i ispravnost mjernih uređaja

Utvrđivanje obračunskih veličina obavlja se sukladno zakonskoj regulativi korištenjem:

- Plinomjera za utvrđivanje količine isporučenog plina i uređaja za pretvorbu obujma plina
- Izvješća o ispitivanju sastava i kvalitete plina koje se obavlja u ovlaštenom i certificiranom laboratoriju. Uzorkovanje plina za potrebe obračuna isporučenih količina obavljat će OTS sukladno članku 105. Mrežnih pravila transportnog sustava

Očitavanje mjernih uređaja na izlazu iz transportnog sustava koji je ujedno i ulaz u distribucijski sustav, a predstavlja mjesto isporuke obavlja OTS. Dostavu podataka o izmjerenim isporučenim količinama plina OTS je obavezan dostavljati Prodavatelju sukladno odredbama Mrežnih pravila transportnog sustava.

Utvrđivanje isporučenih količina plina po Ugovoru obavlja ODS te iste dostavlja Prodavatelju sukladno odredbama čl. 72. Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava.

Ukoliko Ugovorne strane iz opravdanih razloga sumnjaju u ispravnost mjernih uređaja, prema čl. 101 Mrežnih pravila transportnog sustava, mogu iz opravdanih razloga tražiti kontrolno ispitivanje ispravnosti plinomjera i druge mjerne opreme.

Ako kontrolno ispitivanje pokaže neispravnost plinomjera i druge mjerne opreme, troškove pregleda snosi OTS, a ako je plinomjer i druga mjerna oprema ispravna troškove pregleda snosi podnositelj zahtjeva za kontrolni pregled. U slučaju neispravnosti plinomjera i druge mjerne opreme OTS je dužan zamijeniti plinomjer i drugu mjernu opremu o vlastitom trošku

4. Uvjeti za isporuku plina, sredstvo osiguranja plaćanja

Prodavatelj i Kupac sklapaju Ugovor koji je valjan isključivo kada je pravovaljano potpisan i ovjeren sa obje Ugovorne strane.

Prilikom sklapanja Ugovora po prvi put Kupac je obavezan dostaviti presliku valjane energetske suglasnosti za priključenje na transportni sustav za svaki pojedini izlaz tj. mjesto isporuke.

Kupac je obavezan prilikom sklapanja Ugovora, Prodavatelju dostaviti sredstvo osiguranja plaćanja u rokovima i iznosu definiranim Ugovorom.

Ukoliko Kupac ne dostavi Prodavatelju gore navedene dokumente, Prodavatelj će smatrati da je Kupac odustao od namjere sklapanja Ugovora.

U slučaju da postojeće sredstvo osiguranja plaćanja ne ispunjava navedene uvjete, ono mora biti na zahtjev Prodavatelja zamijenjeno u roku predviđenom u Ugovoru novim sredstvom osiguranja koje ispunjava gore navedene uvjete.

Kupac potpisom Ugovora za naredno ugovorno razdoblje se ne obvezuje pridržavati odredbi Ugovora sve dok ne potpiše Aneks Ugovora. Ukoliko Kupac ne dostavi u roku predviđenom u Ugovoru ovjeren

Aneks Ugovora, Prodavatelj će smatrati da Kupac odustaje od namjere sklapanja Ugovora za naredno ugovorno razdoblje.

U slučaju da Kupac ne dostavi priloge koji su sastavni dio Ugovora do rokova navedenih u Ugovoru, Prodavatelj nije dužan isporučivati plin u planiranom razdoblju.

5. Cijena i način plaćanja isporučenog plina

Cijena plina utvrđuje se Ugovorom o prodaji prirodnog plina.

Prodavatelj će obračunavati a Kupac će plaćati ugovornu cijenu plina, sukladno odredbama Ugovora.

Kupac je dužan Prodavatelju dostaviti sredstvo/a osiguranja plaćanja, sukladno odredbama Ugovora.

Dostava sredstva osiguranja plaćanja predstavlja važan dio Ugovora.

Svi računi koji su izdani temeljem ovog Ugovora uvećavaju se za porez na dodanu vrijednost sukladno važećim propisima u RH.

U slučaju nepoštivanja obveza plaćanja, Prodavatelj će poslati opomenu sukladno Ugovoru. Ako Kupac ne izvrši plaćanje po primitku takve opomene u roku navedenom u Ugovoru, Prodavatelj ima pravo podnijeti zahtjev za aktivacijom sredstva osiguranja plaćanja uz prethodnu obavijest Kupcu o svojoj namjeri.

Potvrda o novčanoj transakciji šalje se odmah Prodavatelju putem faksa ili e-mail-a. Obveza plaćanja Kupca je izvršena na dan kada je na račun Prodavatelja proknjižen uplaćeni iznos.

Ako je bilo koje plaćanje dospjelo na dan koji nije radni dan, tada se ono smatra dospjelim na prvi sljedeći radni dan.

U slučaju da OTS/ODS ne dostavi Prodavatelju podatke o isporučenim količinama plina u zakonom propisanom roku za obračunsko razdoblje isporuke, Prodavatelj će Kupcu izdati račun temeljem procijenjenih količina plina prema odgovarajućem prethodnom ili narednom mjesečnom obračunskom razdoblju isporuke plina.

Kupac se takav račun obvezuje prihvatiti i platiti u ugovorenom roku. Pri primitku podataka od OTS/ODS-a Prodavatelj će izvršiti ponovni obračun količina i izdati odobrenje ili terećenje.

Rok plaćanja terećenja je propisan u Ugovoru. Za iznos odobrenja Prodavatelj će umanjiti financijsku obvezu Kupca po prvom dospjelom računu.

Za aktivirana osiguranja plaćanja Kupac se obvezuje u roku predviđenom u Ugovoru uručiti Prodavatelju novi instrument osiguranja plaćanja u iznosu aktiviranog.

U slučaju nepoštivanja obveze dostavljanja osiguranja plaćanja, Prodavatelj ima pravo obustaviti daljnju isporuku plina Kupcu.

U slučaju reklamacije računa Kupac ima pravo podnijeti pismeni prigovor na dostavljeni račun.

Prigovor Kupca ne odgađa plaćanje nespornog dijela računa.

6. Naknada zbog neurednog preuzimanja

Ukoliko Kupac iz neopravdanih razloga ne preuzima količine koje je ugovorio, Kupac prihvaća troškove i nadoknadu štete proizašle iz neodgovornog ponašanja.

Naknada zbog neurednog preuzimanja je definirana Ugovorom.

7. Sporni računi

U slučaju reklamacije računa za isporučeni Plin (količine/kvalitete/cijene), Kupac ima pravo podnijeti Prodavatelju prigovor na dostavljeni račun.

Ispravak računa, u slučaju kada se utvrdi pogreška u očitaju stanja plinomjera, izvršit će se u slijedećem obračunskom razdoblju.

U slučaju reklamacije u bilo kojem drugom bitnom elementu računa, Prodavatelj će, ako utvrdi da je reklamacija utemeljena ispraviti uočenu grešku.

U slučaju da se dogodi da je evidentiranje potrošnje plina Kupca bilo nepravilno ili nepotpuno, količine plina za ispostavljanje računa utvrdit će se procjenom. Procjenu za razdoblje u kojem je utvrđena neispravnost plinomjera utvrdit će Prodavatelj prema prethodnom obračunskom razdoblju, a ako to nije moguće prema narednom obračunskom razdoblju.

8. Kvaliteta opskrbe plinom

Kvaliteta opskrbe plinom obuhvaća kvalitetu usluge, pouzdanost isporuke i kvalitetu plina.

Kvaliteta usluge predstavlja razinu pružanja usluge koju Opskrbljivač i/ili operator plinskog sustava pruža Kupcu. Opskrbljivač se obvezuje uslugu opskrbe plinom obavljati pouzdano i kvalitetno te održavati standardnu razinu kvalitetu opskrbe plinom propisanu u Općim uvjetima opskrbe plinom.

Za sigurnost i pouzdanost isporuke prirodnog plina, sukladno važećim propisima odgovoran je nadležni operator plinskog sustava. Primjenjujući tehničke zahtjeve kvalitete opskrbe, operator plinskog sustava osigurava Kupcu pouzdanu i stalnu isporuku plina iz plinskog sustava.

Kvaliteta plina obuhvaća tehničke zahtjeve kvalitete opskrbe plinom čijim poštivanjem operator plinskog sustava osigurava korisniku sustava ili krajnjem kupcu usklađenost parametara kvalitete plina sa standardnom kvalitetom plina propisanom u Tablici 3. iz Priloga 2. Općih uvjeta opskrbe plinom.

Pod standardnom kvalitetom plina misli se na obujam plina od 1 m³ pri standardnom stanju u kojem je apsolutni tlak plina 101.325 Pa (1,01325 bar) i temperatura plina 288,15 K (15°C).

PRIRODNI PLIN

A. Kemijski sastav, mol %

Metan (CH ₄)	minimalno 85
Etan (C ₂ H ₆)	maksimalno 7
Propan (C ₃ H ₈) i viši ugljikovodici	maksimalno 6
Dušik (N ₂)	maksimalno 3
Ugljični dioksid (CO ₂)	maksimalno 2,5

Kisik (O₂) maksimalno 0,001

B. Sadržaj sumpora, mg/m³

Sumpor ukupni (S) maksimalno 30

Sumporovodik i karbonil sulfid ukupno (H₂S+CO₂) maksimalno 5

Merkaptani (RSH) maksimalno 6

C. Gornja ogrjevna vrijednost H_g,

kWh/m³ minimalno 10,28

maksimalno 12,75

D. Donja ogrjevna vrijednost H_d,

kWh/m³ minimalno 9,25

maksimalno 11,47

E. Gornji Wobbe – indeks W_g, kWh/m³

minimalno 12,75

maksimalno 15,81

F. Donji Wobbe – indeks W_d, kWh/m³

minimalno 11,48

maksimalno 14,23

G. Relativna gustoća d

minimalno 0,56 maksimalno 0,70

H. Točka rosišta, °C pri tlaku

od 70 bar vode -8 ugljikovodika -2

I. Plin neodoriziran (osim

plina u distribucijskom sustavu),

bez mehaničkih primjesa, smola ili

spojeva koji tvore smolu

9. Viša sila

U pogledu isporuke i preuzimanja plina, Ugovorne strane se oslobađaju odgovornosti za neispunjenje, zakašnjelo ili nepotpuno ispunjenje svojih ugovornih obveza ako je do neispunjenja, zakašnjelog ili nepotpunog ispunjenja došlo zbog slučaja više sile.

Slučajevima više sile smatraju se svi događaji i okolnosti koji, da su i mogli biti predviđeni, ne bi mogli biti spriječeni i na koje se ne može utjecati, umanjiti ih, otkloniti ih ili ukinuti njihovo djelovanje. Sukladno Zakonu o energiji to su osobito:

- elementarne nepogode (potres, poplava, udar munje, oluja, suša, djelovanje leda i drugo), - epidemije,

- eksplozije koje nisu posljedica nepravilnog i nepažljivog rukovanja i koje se nisu mogle predvidjeti, a nisu posljedica dotrajalosti materijala i opreme,
- rat, pobuna ili sabotaža,
- kibernetički/internetski napad,
- sve odluke Vlade Republike Hrvatske iz članka 26. Zakona o Energiji, kao i sve ostale odluke nadležnih državnih i drugih tijela koje privremeno ili trajno sprečavaju izvršenje ovoga Ugovora od strane bilo koje ugovorne strane,
- svi drugi događaji i okolnosti za koje u slučaju dvojbe arbitraža ili drugo nadležno tijelo odluči da se radi o višoj sili.

Vlada Republike Hrvatske u slučaju: poremećaja na domaćem tržištu zbog neočekivanog ili neprekidnog manjka energije, neposredne ugroženosti, neovisnosti i jedinstvenosti države te velikih prirodnih nepogoda ili tehnoloških katastrofa (krizne situacije) može propisati:

- mjere ograničenja trgovine pojedinim energentima i/ili energijom,
- posebne uvjete trgovine,
- mjere ograničenja izvoza ili uvoza energije,
- posebne uvjete za izvoz ili uvoz energije
- mjere obvezne proizvodnje energije,
- obvezu isporuke energije samo određenim kupcima,
- način i uvjete za formiranje cijena i nadzor nad cijenama,
- posebne uvjete obavljanja energetske djelatnosti,

što ugovorne strane prihvaćaju kao slučajeve više sile.

U slučaju nastanka više sile određene odredbama ovoga Ugovora, Ugovorna Strana kod koje su nastupile takve okolnosti obvezna je odmah, bez odlaganja u pisanom obliku izvijestiti drugu stranu o nastupu okolnosti za koje smatra da predstavljaju višu silu, odnosno o potpunom ili djelomičnom prestanku djelovanja. Obavijest mora uključivati prirodu događaja, njegov utjecaj na provedbu Ugovora i, ukoliko je to moguće, očekivano trajanje neizvršavanja ugovornih obveza.

Nijedna Ugovorna strana nema pravo na oslobađanje od ugovornih obveza ako zahvaćena Ugovorna strana nije bez odlaganja obavijestila drugu stranu o višoj sili.

Ugovorne strane nisu obvezne neisporučene, odnosno nepreuzete količine plina, uslijed izuzetih okolnosti iz ovog članka, naknadno isporučiti, odnosno preuzeti.

Viša sila koja utječe na jednog ili više glavnih Prodavateljevih dobavljača i/ili na transportni sustav za isporuku prirodnog plina iz ovog Ugovora smatra se Višom silom koja utječe na Prodavatelja.

Ukoliko nakon sklapanja ovog Ugovora nastupe vanjske, nepredvidive i/ili izvanredne okolnosti koje Prodavatelj nije mogao spriječiti, otkloniti ili izbjeći, a koje se u vrijeme sklapanja ovoga Ugovora nisu mogle predvidjeti, te za koje nije odgovorna ni jedna ni druga strana, Ugovor ostaje na snazi, ali bez pravnog učinka dok traju navedene okolnosti, sve do trenutka kad postane moguće ispunjavati činidbe predviđene ovim Ugovorom.

Ugovorne strane posebice dogovaraju da se nedostatak novca ili druge financijske imovine, izmjene i dopune pravnih propisa ili nedostatak odobrenja, licenci, prava ili ovlaštenja za izvršenje ovog Ugovora ne smatraju višom silom, a isto tako niti financijska kriza ni izvanredne vremenske prilike.

Viša sila ne razrješava odnosnu Ugovornu stranu od obveze plaćanja novčanih obveza nastalih prije nastupanja takvog događaja.

Prodavatelj i Kupac imaju pravo odbiti provesti dio ili cijeli Ugovor ako predmetna Ugovorna strana ne može izvršiti svoje ugovorne obveze radi više sile. Ukoliko, radi više sile, provedba Ugovornih uvjeta od predmetne

Ugovorne strane traje dulje od očekivanog trajanja neizvršavanja Ugovornih obveza navedenih u pismenoj obavijesti predmetne Ugovorne strane kod koje su nastupile okolnosti za koje predmetna strana smatra da predstavljaju višu silu, Ugovorne strane imaju pravo raskinuti ovaj Ugovor.

Ako je ukupna potrošnja plina veća od ukupne količine plina koju Prodavatelj dobavlja, a mjere štednje vezane uz potrošnju ne budu dostatne, Kupac će se pridržavati mjera ograničenja potrošnje, sukladno podzakonskim aktima i sukladno Uredbi o sigurnosti opskrbe prirodnim plinom.

10. Isporuka plina

Kupac je dužan pridržavati se ugovorne dinamike preuzimanja plina.

Ugovorne strane dužne su se međusobno obavještavati o rokovima i trajanjima prekida ili obustave isporuke/preuzimanja plina.

Ukoliko izostane obavještavanje bilo koje ugovorne strane, što za posljedicu prouzroči štetu, druga Ugovorna strana ima pravo zahtijevati naknadu time prouzročene štete.

U svrhu pravovremenog obavještavanja, Kupac je dužan promptno obavijestiti Prodavatelja o eventualnim promjenama podataka o operativnim kontaktima.

11. Ograničenje ili prekid isporuke plina

Prodavatelj ima pravo ograničiti, obustaviti ili prekinuti Kupcu opskrbu plinom u skladu s Ugovorom i važećom zakonskom regulativom u Republici Hrvatskoj.

Operator transportnog sustava ima pravo ograničiti ili prekinuti ugovoreni transport plina sukladno članku 28, točka 4. Zakona o tržištu plina:

- u slučaju izravne ugroženosti života i zdravlja ljudi ili imovine te radi otklanjanja takvih opasnosti
- radi planiranog održavanja ili rekonstrukcije transportnog sustava
- radi otklanjanja kvarova na transportnom sustavu
- kada korisnik preuzima plin na način koji bi mogao ugroziti život i zdravlje ljudi ili imovinu
- u slučaju neovlaštene potrošnje plina
- u slučajevima kad se korisnik ne pridržava svojih ugovornih obveza,

- po nalogu opskrbljivača plinom ili trgovca plinom

U svim slučajevima prekida, obustave ili ograničenja isporuke plina sukladno odredbama ovog članka, isključuje se bilo kakav zahtjev Kupca za naknadu štete.

12. Završne odredbe

Ovi Ugovorni uvjeti sastavni su dio Ugovora i Kupac potpisom Ugovora potvrđuje da je u cijelosti upoznat sa ovim Ugovornim uvjetima, da ih je razumio te ih prihvaća u cijelosti.